

Broj: 0101-972 /16
Sarajevo, 17. 02. 2016. godine

VLADI KANTONA SARAJEVO
n/r gosp. Elmedin Konaković, premijer

SKUPŠTINI KANTONA SARAJEVO
n/r prof. dr. Ana Babić, predsjedavajuća Skupštine

Reisa Džemaludina Čauševića 1
71 000 Sarajevo

PREDMET: Potreba za hitnom rekonstrukcijom Upravnog odbora Univerziteta u Sarajevu

Poštovani premijeru i ministri u Vladi Kantona Sarajevo,
Poštovana predsjedavajuća Skupštine i zastupnici u Skupštini Kantona Sarajevo,

Polazeći od svojih Zakonom o visokom obrazovanju i Statutom Univerziteta utvrđenih obaveza, kao rektor Univerziteta u Sarajevu, ukazujem na potrebu za hitnom rekonstrukcijom Upravnog odbora Univerziteta u Sarajevu. Zahjev je obrazložen u sljedećih šest poglavlja:

- I. Potreba Univerziteta za reprezentativnim Upravnim odborom
- II. Pet akutnih primjera nekompetentnosti i ugrožavanja funkcionisanja Univerziteta
 1. Stipendije iz Fonda "Suada Dilberović" za studente iz socijalno ugroženih kategorija
 2. Prekid likvidnosti Evropskog regionalnog master programa iz demokratije i ljudskih prava (ERMA) u Centru za interdisciplinarnе studije Univerziteta u Sarajevu
 3. Smještaj Instituta za historiju
 4. Problem grijanja u Kampusu
 5. Stan Muzičke akademije
- III. Pokušaji opstrukcije realizaciji granta Saudijske Arabije za izgradnju i opremanje Biblioteke Univerziteta u Sarajevu
- IV. Prekoračenje nadležnosti i pokušaj da se Tužilaštvo Kantona skrene od efikasnog obavljanja posla
- V. Ugrožavanje zdravlja uposlenika kroz dugotrajno izlaganje prekomjernom stresu
- VI. Pravni osnov za rekonstrukciju Upravnog odbora Univerziteta u Sarajevu
 1. Problem s legalnošću predsjednika Upravnog odbora
 2. Problem s članstvom pomoćnika ministra za obrazovanje, nauku i mlade u Upravnom odboru
 3. Problem s odsutnošću predstavnika poslodavaca i drugih stake-holdera. Uporedni primjer

I.

(Potreba Univerziteta za reprezentativnim Upravnim odborom)

Konstituiranje Upravnog odbora Univerziteta u Sarajevu do kog je došlo 17.01.2014. godine predstavljalo je strateški interes Univerziteta u procesu ispunjavanja naših obaveza proizašlih iz činjenice da je prema čl. 2 stav 2 Okvirnog zakona o visokom obrazovanju Bosna i Hercegovina prihvatila evropske strateške ciljeve u oblasti visokog obrazovanja izražene u Deklaraciji evropskih ministara visokog obrazovanja iz Bolonje (1999.), kao i kasniji razvoj ovog koncepta.

Prethodno je tokom 2013. godine, u velikoj mjeri usaglašenim djelovanjem Ministarstva i Univerziteta postignuto da kroz kvalitetne amandmane na prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo koji je Skupština u dva navrata ranije odbila, zakonska rješenja budu unaprijeđena i Zakon donesen u aprilu 2013. godine (Sl. nov. KS 15/13).

Senat Univerziteta je usvojio Statut kao najviši autonomni akt, u propisanom roku od 30 dana nakon stupanja na snagu kantonalnog zakona (polazni rok iz Okvirnog zakona bio je 15.02.2008. godine).

Bez navedene promjene kantonalnog Zakona o visokom obrazovanju i njegovog približavanja Okvirnom zakonu u BiH, donošenja Statuta Univerziteta, donošenja Pravilnika o akreditaciji VSU u Kantonu Sarajevo, te uspostave Upravnog odbora integriranog Univerziteta i ukidanja 61 upravnog i nadzornog odbora na organizacionim jedinicama, ne bio bi provodiv postupak institucionalne akreditacije Univerziteta u Sarajevu koji je uspješno okončan u septembru 2014. godine (izvorni rok iz Okvirnog zakona bio je 15.08.2009. godine).

Jedan od najprestižnijih sistema za rangiranje univerziteta, QS World University Ranking, objavio je rezultate rangiranja za 2015. godinu. Za makroregiju *Emerging Europe and Central Asia (EECA) – Dolazeća Evropa i Centralna Azija*, evaluirano je više od 500 univerziteta, od tog je rangirano njih 300, a podaci objavljeni za prvih 150. Svaki treći od ovih 150 univerziteta je iz Rusije. Među prvih 100 je 12 univerziteta iz Turske, 10 iz Poljske, po osam iz Češke i Kazahstana. Univerzitet u Sarajevu je jedan od pet univerziteta s područja bivše Jugoslavije koji je rangiran među prvih 120 (Ljubljana, Zagreb, Beograd, Maribor, Sarajevo).

Ovaj uspjeh Univerziteta u Sarajevu posebno dobija na značaju uporede li se uvjeti u kojim bosanskohercegovački univerziteti djeluju s uvjetima u ostalih 19 država, od kojih je 10 članica EU.

Univerzitet u Sarajevu, kao vodeći univerzitet ove države, zavređuje reprezentativan Upravni odbor koji je u stanju kvalitetno doprinosti njegovom razvoju, vezama sa tržištem rada, kulturnim i naučnim institucijama i neakademske okruženjem u cjelini, kako bi Univerzitet mogao preuzeti punu ulogu i odgovornost u ukupnom društvenom razvoju kakvu imaju univerziteti u razvijenim zemljama, a što je jedan od temeljnih ciljeva plana i programa rada koji je prihvatio Senat Univerziteta.

II.

(Pet akutnih primjera nekompetentnosti i ugrožavanja funkcionisanja Univerziteta)

Nažalost, Upravni odbor u sadašnjem sastavu, bez rekonstrukcije i radikalne promjene u načinu rada, zadatak opisan pod I. ne može ispuniti.

Navodim 5 akutnih primjera ugrožavanja funkcionisanja Univerziteta.

1. Stipendije iz Fonda "Suada Dilberović" za studente iz socijalno ugroženih kategorija

Odbor za fondove i stipendije Univerziteta u Sarajevu, u kom je i predstavnica Upravnog odbora, inače pomoćnica ministra, uputio je 14.10.2015. Upravnom odboru zahtjev za saglasnost za raspisivanje konkursa za dodjelu stipendija iz Fonda "Suada Dilberović" u studijskoj 2015/2016. godini. Upravni odbor je na sjednici od 27.10.2015. odgodio razmatranje za narednu sjednicu. Na narednoj sjednici, od 30.11.2015., Upravnom odboru je prezentiran prijedlog teksta Konkursa koji je prošao proceduru usaglašavanja na Senatu Univerziteta. Nakon dužeg ubjeđivanja, Upravni odbor je dao saglasnost na korigovani tekst Konkursa, ali predsjednik Upravnog odbora nikad tu odluku nije potpisao premda mu je uredno i pravovremeno dostavljena. U takvoj situaciji, da bi bile preduprijeđene dalje opstrukcije od strane Upravnog odbora, Senat Univerziteta je na sjednici od 23.12.2015. smanjio broj stipendija sa 100 na 95 (pošto iznos od 95.000 KM ne podliježe obavezi odlučivanja od strane Upravnog odbora) i donio odluku o raspisivanju konkursa što je i učinjeno 26.12.2015. Konkurs je bio otvoren 30 dana. Očekuje se da konačan spisak stipendista bude potvrđen na februarskoj sjednici Senata.

2. Prekid likvidnosti Evropskog regionalnog master programa iz demokratije i ljudskih prava (ERMA) u Centru za interdisciplinarnu studije Univerziteta u Sarajevu

Dopisom br. 0101-15/16 od 05.01.2016. kao i kasnijim odgovorom broj 0101-521/16 od 29.01.2016. na zahtjev premijera br. 02-49-2689/16 od 29.01.2016. godine vezano za dopis Nj.E. ambasadora Italije, detaljno sam obavijestio o ovom problemu.

Evropski regionalni master program iz demokratije i ljudskih prava, u suorganizaciji s Univerzitetom u Bolonji i saradnji s još 11 drugih univerziteta (Univerzitet u Grazu, London School of Economics, Univerzitet Ruhr Bochum, Visoka škola ekonomije u Moskvi, Peloponeski univerzitet iz Grčke, Novi bugarski univerzitet, Univerzitet u Beogradu, Univerzitet u Zagrebu, Univerzitet u Skopju, Univerzitet Crne Gore i Univerzitet u Prištini) održava se već 15 godina.

Polaznici ovog studija su napravili značajne karijere u političkom i javnom životu u svojim državama. Kada govorimo o BiH, na spisku diplomanata ovog programa nalaze se imena osoba koje su obavljale funkcije ambasadora u UN i Rusiji, člana Vijeća ministara, potpredsjednika Ustavnog suda BiH, kantonalnog ministra obrazovanja, dogradonačelnika Sarajeva, ili su, u nevladinom sektoru, odgovorne npr. za program pomoći demokratskom razvoju za jugoistočnu Evropu.

Zbog egzistencijalnih problema u kojim se po prvi put u historiji programa našla generacija 2015/2016., svih 30 studenata, od kojih 16 iz inostranstva, su u utorak 26.01.2016. napustili nastavu u Centru za interdisciplinarnе studije, došli u Rektorat i zatražili od mene kao rektora pojašnjenja, nakon što su prethodno njihovi predstavnici obavili razgovore s Ambasdom Italije i Delegacijom EU u BiH.

Studentskim predstavnicima i profesoru s Univerziteta u Bolonji je omogućeno da problem izlože na sjednici Senata od 27.01.2016. Senat Univerziteta je donio odluku kojom se preporučuje Upravnom odboru da sazove hitnu sjednicu na kojoj će rektoru dati saglasnost za potpisivanje oba dokumenta kako bi generacija 2015/16 uspješno okončala studij.

Po primitku pisma ambasadora Italije upućenog kantonalnom premijeru, u ponedjeljak 01.02.2016. u 9.00 sati održan je na traženje resornog ministra u Rektoratu sastanak na koji je ministar pozvao i predsjednika Upravnog odbora. U pratnji ministra je bio i njegov pomoćnik za visoko obrazovanje i član Upravnog odbora Univerziteta, po čijim riječima do sastanka nije ni trebalo doći.

Na sastanku su predočene i dodatno dokumentovane sve činjenice koje su sadržane u mom gore pomenutom odgovoru na zahtjev premijera KS od 29.01.2016. godine.

Niti preporuka Senata Univerziteta, niti sastanak s ministrom Kazazovićem, nisu proizveli nikakvu promjenu u ponašanju. Do danas nisam dobio saglasnost ni da mogu potpisati ugovor na prilik sredstava čiji utrošak je već opravdan kod donatora.

Uz izražavanje navodne spremnosti za rješavanje problema unutar 48 sati, već 60 dana se odlaže odobrenje za prilik sredstava po ugovoru s Ambasdom Italije, uslovljavajući održavanje sjednice zahtjevom da se, vezano za drugi ugovor – s Evropskim interuniverzitetskim centrom za ljudska prava i demokratiju iz Venecije – prevede obimna dokumentacija EU koja je standardna i nije specifična za predmetni ugovor (6 od 8 aneksa), odnosi se na sve ugovore u kojim se EU pojavljuje kao donator, bilo gdje a ne samo u BiH, i na koju dokumentaciju i u njoj sadržane odredbe ni na koji način ne možemo uticati, ni kao država, a kamoli da to može Upravni odbor Univerziteta. Premda je i taj uslov ispunjen i materijali dostavljeni svim članovima Upravnog odbora, Upravni odbor ih još uvijek nije uzeo u razmatranje.

3. Smještaj Instituta za historiju

Kao što je poznato, za 6. januar 2016. bila je zakazana deložacija Instituta za historiju iz prostora koji sada Institut koristi. Već navedenim dopisom br. 0101-15/16 od 05.01.2016. sam Vas obavijestio da je i to jedna od tačaka na kojoj sam kao rektor insistirao a koju je Upravni odbor bez bilo kakvog obrazloženja skinuo s dnevnog reda sjednice od 29.12.2015.

Nakon što je zalaganjem premijera i Vlade postignut sporazum po kom Institut može ostati u sadašnjem prostoru do 30.06.2016., uz plaćanje zakupnine, Upravni odbor je na sjednici od 14.01.2016. uvrstio problem smještaja Instituta kao tačku dnevnog reda i jedino što je zaključio je da se prihvata informacija direktora Instituta, To je krajnji domet ovog Upravnog odbora kad se radi o ispunjavanju zakonskih obaveza iz ovog domena. Prema čl. 118 (2) f) Zakona o visokom obrazovanju KS, Upravni odbor rješava pitanja koja regulišu odnos visokoškolske ustanove i osnivača.

Senat Univerziteta je na sjednici od 27.01.2016. prihvatio prijedlog rektora da se kao moguće rješenje za smještaj Instituta za historiju, do izgradnje trajnog objekta predviđenog master planom Kampusu, Vladi predoči renoviranje 700 m² u objektu 25 u Kampusu, što bi u ovom času bilo za Institut prihvatljivo, a realizacija provodiva do 30. juna 2016. ukoliko se ovim aktivnostima odmah pristupi.

4. Problem grijanja u Kampusu

Počev od konstituisanja Upravnog odbora Univerziteta, tačnije od 2. sjednice Upravnog odbora održane 25.02.2014., kao rektor Univerziteta u Sarajevu redovno sam tražio od Upravnog odbora aktivan angažman na rješavanju problema povrata Kotlovnice u Kampusu u posjed Univerziteta, o čemu postoje i odgovarajuće odluke vlada Kantona u prethodnim sazivima.

Naime, od 30.04.2009. godine, UnisEnergetika, d.o.o. bespravno koristi objekt kotlovnice u Kampusu, a tu svoju poziciju koristi za ucjenu Univerziteta i njegovih članica kroz nametanje ugovora o grijanju koji su štetni po Univerzitet i njegove članice. U toku je višegodišnji spor po tužbi UnisEnergetike vezano za ulaganja koja nisu rezultat potreba korisnika Kampusu nego biznis plana 'Unis-Energetike' koji se odnosio na velike korisnike poput Državne bolnice, UNITICA-a, Holiday Inn-a, Alta-e, koji su davno otkazali nepovoljne ugovore i našli alternativna rješenja (ili ga, kao Alta, nikad nisu ni prihvatili). Izgubljena dobit Univerziteta u Sarajevu uslijed bespravnog korištenja kotlovnice od strane 'Unis-Energetike' iznosi preko 700 hiljada KM.

Nažalost, Upravni odbor nikad nije otišao dalje od načelnih stavova. Nije uopće imao nikakvu ulogu ni u privremenom rješenju problema za ovu grijnu sezonu 2015/16., koje je u situaciji kad je prijetila obustava nastave postignuto direktnim angažmanom Vlade. Tome je prethodio niz sastanaka počev od sastanka kojeg su imali ministar za obrazovanje, nauku i mlade i ministar pravde i uprave KS sa rektorom 29.09.2015, preko proširenih sastanaka sa predstavnicima UnisEnergetike, Rektorata, dekana fakulteta i direktora instituta smještenih u Kampusu, predstavnika studenata do sastanka užeg kolegija Vlade kom je prisustvovao i rektor. U čitavom tom periodu, Upravni odbor nije održao nijedan sastanak. Sjednicu započetu 10.09.2015. nastavio je nakon 47 dana (!) 27.10.2015. godine, a period između bio je obilježen nastojanjima da se dobije pristanak Senata na Prijedlog odluke o izmjenama i dopunama Odluke kojom se utvrđuje postupak imenovanja članova Upravnog odbora Univerziteta u Sarajevu koje imenuje Vlada Kantona Sarajevo. Time je trebalo da se retroaktivno legitimira nezakonito zadržavanje vanr.prof.dr. Mevludina Mekića na mjestu predsjednika Upravnog odbora.

5. Stan Muzičke akademije

Muzička akademija je 10.08.2014. podnijela Upravnom odboru zahtjev za donošenje odluke – saglasnosti za prodaju (eventualno zamjenu) jednosobnog stana u vlasništvu Muzičke akademije. Stan je površine 38m² i nalazi se na području Dobrinje. Namjera Akademije je da na ovaj način pribavi novu stambenu jedinicu (službeni stan) koja bi se nalazila bliže Muzičkoj akademiji, a koristila bi za potrebe gostujućih nastavnika kojih na Muzičkoj akademiji ima veliki broj i čiji dolasci su neophodni za odražavanje nastavnog procesa. I

danas, tačno 18 mjeseci kasnije, Muzička akademija je još uvijek blokirana u ostvarivanju ovog poslovnog poteza.

III.

(Realizacija Granta Saudijske Arabije za izgradnju i opremanje Biblioteke Univerziteta u Sarajevu i prateće opstrukcije)

Na osnovu saglasnosti Saudijskog fonda za razvoj od 13.01.2016., Univerzitet u Sarajevu u svojstvu izvršne agencije projekta, objavio je 20.01.2016. međunarodni poziv za dostavljanje ponuda za izradu Izvedbenog projekta za izgradnju i opremanje Biblioteke Univerziteta u Sarajevu iz sredstava Granta Kraljevine Saudijske Arabije.

Objavljivanjem međunarodnog poziva, Univerzitet je uspješno okončao pripremne aktivnosti zahtijevane od strane donatora. U svojstvu rektora Univerziteta, a po preporukama Saudijskog fonda za razvoj i Nj.E. ambasadora Kraljevine Saudijske Arabije u BiH, od oktobra 2012. poduzimao sam sve korake kako bi Univerzitet bio potpuno spreman za realizaciju granta u času kad svečanim činom potpisivanja sredstva odmah postanu operativna. Inače, Biblioteka Univerziteta u Sarajevu zauzima prominentno mjesto u Master planu koji je izradio konzorcij ZNA/Zeybekoglu Nayman Associates (Cambridge, MA), Seyas International Consulting Engineers, Architects, Planners (Istanbul) i University Programming Unit (Sarajevo), odabran po međunarodnom pozivu Islamske banke za razvoj 2000. godine, a kojim konkursom sam koordinirao tokom 2000. godine, nalazeći se na mjestu prorektora.

Nakon neophodnih predradnji, u martu 2013. sam u Rijadu u ime Univerziteta u Sarajevu parafirao Sporazum o grantu zajedno sa predstavnicima Saudijskog fonda za razvoj, te Ministarstva za finansije i trezor BiH, Federalnog ministarstva za finansije, Ministarstva za obrazovanje, nauku i mlade Kantona Sarajevo. Prijedlog Memoranduma je prošao sve instance propisanim redoslijedom koji je uključivao Vijeće ministara, Predsjedništvo BiH, Vladu Federacije, Vladu Kantona.

Na osnovu prethodne idejne studije pristupilo se izradi Idejnog projekta od strane Instituta za urbanizam Arhitektonskog fakulteta. Obavljene su sve neophodne radnje za pribavljanje urbanističke saglasnosti, urađen Geodetski elaborat podzemnih instalacija, u toku su inženjersko-geološka i geomehanička ispitivanja karakteristika tla i izrada Glavnog projekta osiguranja građevinske jame, urađen je projekt rušenja postojećeg objekta na lokaciji na kojoj će se graditi Biblioteka i izabran je izvođač radova rušenja tog objekta u Kampusu. Sa Ministarstvom za obrazovanje, nauku i mlade Kantona i Zavodom za izgradnju Kantona potpisan je Sporazum o realizaciji Projekta izgradnje i opremanja Biblioteke Univerziteta u Sarajevu iz sredstava Budžeta Kantona Sarajevo.

Delegacija Saudijskog fonda za razvoj je svakih šest mjeseci dolazila u posjetu i pratila pripreme Univerziteta za realizaciju granta. I dobivanju pisma saglasnosti od 13.01.2016. prethodila je posjeta delegacije Saudijskog fonda Univerzitetu u Sarajevu 18.12.2015., kada je usaglašen definitivni tekst tendera za izbor konsultanta/projektanta za izradu izvedbenog projekta kao i tendera za odabir konsultanta/revidenta i nadzora, o čemu je na inicijativu saudijske delegacije sačinjen zapisnik. Time je potvrđen uspješan rad eksperata koji su bili angažovani na pripremi tenderske dokumentacije, te koje sam kao rektor u skladu sa svojim

zakonskim ovlaštenjima imenovao u Tim za implementaciju projekta izgradnje i opremanja Biblioteke. Odluku o imenovanju Tima i pomenuti zapisnik dostavio sam Ministarstvu u skladu s navedenim Sporazumom.

Upravni odbor je na seriji svojih sjednica tokom decembra 2015. upravo pokušao zaustaviti završetak rada na pripremi tendera, osporavajući rektoru prava koja prema zakonu ima pri rukovođenju i organizaciji rada Univerziteta. To je bio zaoštreni nastavak dotadašnjih opstrukcija.

Naime, već na 6. sjednici od 30.09.2014., predsjednik Upravnog odbora je pred prelazak na tačku 10. dnevnog reda posvećenu projektu izgradnje i opremanja Biblioteke Univerziteta u Sarajevu, prvi i jedini put od konstituisanja Upravnog odbora do danas, napustio sjednicu “zbog ranije preuzetih obaveza” i ovlastio drugog člana da ga zamjenjuje. Pod 10a) jednoglasno je prihvaćena rektorova informacija. Prijedlog Odluke o uspostavljanju jedinice za implementaciju projekta pod 10b) nije usvojen “jer nije bilo potrebne većine glasova” (prisutno 7 od 11 članova UO; trebalo je da 6 od prisutnih 7 članova UO glasaju za, što se zbog apstinencije 2 člana nije desilo). Na 7. sjednici od 28.10.2014., Upravni odbor je ponovo odgodio donošenje odluke. Na 8. sjednici od 01.12.2014., Upravni odbor je zauzeo stav da će se tek po pribavljanju konačnog potpisanog i ovjerenog Memoranduma steći uvjeti za dalje postupanje od strane Upravnog odbora.

Uslovljavanje rada na pripremi tenderske dokumentacije zahtjevom da međunarodni Memorandum mora prethodno biti potpisan, protivno je izričitim instrukcijama donatora i pogotovo interesima Univerziteta. Potpisivanje Memoranduma je svečani čin, koji po zahtjevu donatora treba da se zajednički upriliči, a ne dopisno, pošto se radi o donaciji a ne kreditu. Puki je sticaj okolnosti da je taj čin odgođen 08.09.2015. (zbog iznenadne druge obaveze izvršnog direktora Saudijskog fonda za razvoj), te 27.01.2016. (kada visoka saudijska delegacija nije uspjela da sleti na Aerodrom Sarajevo usljed guste magle). Tim činom će, kao što je već istaknuto, novac postati odmah operativan. No, u dinamici provođenja tendera i završetka rada odabranog projektanta, novac će ustrebatu tek kroz 6-8 mjeseci i apsolutno je iracionalno bilo nastojanje da se procesi zaustave.

Nakon ručka u maju 2015. kome su uz predstavnike Saudijskog fonda prisustvovali ministar finansija u Vladi KS, dvoje pomoćnika ministra za obrazovanje, nauku i mlade (ujedno članovi UO UNSA), predsjednik Upravnog odbora Univerziteta, direktorica Zavoda za izgradnju Kantona sa svojim timom, članice tima iz Zavoda pozvane se na neugodan informativni razgovor od strane predsjednika Upravnog odbora i pomoćnika ministra – člana Upravnog odbora. I na posljednjoj sjednici od 14.01.2016. Upravni odbor je umjesto iskazivanja zadovoljstva činjenicom da je Saudijski fond za razvoj, kao administrator granta, odobrio raspisivanje međunarodnog tendera, nastavio s problematiziranjem tima na čijem čelu je naš svjetski priznati ekspert prof. dr. Amir Pašić, direktor Centra za izgradnju i održavanje Kampusu.

IV.

(Prekoračenje nadležnosti i pokušaj da se Tužilaštvo Kantona skrene od efikasnog obavljanja poslova)

U propisanom zakonskom roku, Univerzitet je u aprilu 2015., predao Izvještaj o radu za 2014. godinu. Kako je istaknuto u tački 8. Ključnih zapažanja, najveći izazov s kojim se Univerzitet

suočava je uspostava novog modela finansiranja. U 2014. godini su po prvi put urađeni kao zbirni dokumenti na cjelini Univerziteta: Izvještaj o radu Univerziteta za prethodnu godinu, Izvještaj o finansijskom poslovanju, Finansijski plan Univerziteta za narednu godinu, Finansijski plan Univerziteta za trogodišnji period, Plan kapitalnih ulaganja.

Djelovanje Univerziteta u Sarajevu osnivač sufinansira sa 55-60% sredstava neophodnih za rad. Ovo je kompleksan sistem s 2572 zaposlenih u stalnom radnom odnosu i 734 dopunskih saradnika. Svaki treći uposlenik je doktor nauka. Univerzitet je bez premca po ukupnom razvojnom potencijalu. Uz opterećenje nastavnika i saradnika 50% iznad norme propisane standardima i normativima, Univerzitet zbirno posluje pozitivno.

U tački 9. Ključnih razmatranja potcrtano je da proces prestrukturiranja rada Univerziteta prema evropskim standardima ističe potrebu značajnog jačanja mehanizama interne kontrole u poslovanju Univerziteta i svih njegovih članica. Mjere koje su u Rektoratu u tom smjeru poduzimane od oktobra 2012., rezultirale su otkrivanjem višegodišnje prakse nenamjenskog trošenja projektnih sredstava u Centru za ljudska prava Univerziteta. Nalaz specijalne vanjske revizije, angažovane od strane Univerziteta, predložen je Upravnom odboru Univerziteta već na konstituirajućoj sjednici, i prosljeđen je Tužilaštvu Kantona Sarajevo. Provedene su specijalne revizije svih podorganizacionih jedinica za kritični period 1.01.2011.-31.12.2013. i eksterna revizija za 2014., o čemu će u tekstu još biti riječi. Uz dopis broj 0101-7873/15 od 28.12.2015. koji sam uputio ministru za obrazovanje, nauku i mlade (kao i na znanje premijeru i ministru finansija) dokumentovano je šta sam sve kao rektor poduzeo da bi se zaštitio međunarodni ugled Univerziteta i na koji način su tretirani nastali nenamjenski rashodi, dok se sudskim putem ne ostvari povrat otuđenih sredstava.

U postupku uvođenja sistema upravljanja kvalitetom, tokom 2015. godine definirani su Ciljevi i politika kvaliteta na Univerzitetu u Sarajevu, donesen Priručnik upravljanja kvalitetom, 46 procedura, 10 uputstava. Proces je usporen čim se došlo do pravilnika čije usvajanje je po zakonu u nadležnosti Upravnog odbora. Među rijetkim donesenim je Pravilnik o internoj reviziji na Univerzitetu u Sarajevu. Najprije je inicijalni Prijedlog Pravilnika na sjednici od 25.06.2015. vraćen u formu Nacrta, 10.09.2015. je odloženo razmatranje Prijedloga, zatim je ponovo odgođeno 27.10.2015., da bi Pravilnik bio usvojen 30.11.2015. nakon što je postignuto da interni revizor više nije u funkciji unapređenja procesa na Univerzitetu nego je instrument Upravnog odbora za ostvarivanje drugih ciljeva.

Univerzitet se 22.04.2015. obratio Uredu za reviziju institucija u FBiH upitom da Ured izvrši reviziju poslovanja integrisanog Univerziteta za 2014. godinu i 12.05.2015. dobio odgovor da to nije predviđeno usvojenim Planom i programom rada Ureda za reviziju za 2015. godinu.

Nakon toga, revizorska kuća „Bilans” – društvo za reviziju, knjigovodstvene usluge i finansijski inženjering Sarajevo, obavila je reviziju finansijskih izvještaja Univerziteta za 2014. godinu, a Izvještaj je Upravnom odboru predložen 25.06.2015. god.

Nastavku 16. sjednice Upravnog odbora održanom 27.10.2015. u sklopu tačke pod kojom su razmatrane poduzete aktivnosti u skladu s preporukama iz navedenog Izvještaja, prisustvovala je g-dja Lejla Čaušević, eksterni revizor revizorske kuće „Bilans”. Kako stoji u zapisniku sa sjednice, pod tačkom 7., na str. 12: „Ukazala je na kvalitetan pomak u sadržaju izvještaja iz 2014. godine u odnosu na prethodne godine, kao i ukazala na određene nedostatke koje bi trebalo što prije otkloniti. Pohvalila je saradnju i kooperativnost menadžmenta Univerziteta, te na pozitivne trendove koji idu u pravcu što kvalitetnijeg rada Univerziteta.”

Umjesto podrške realizaciji programa rada, Upravni odbor 30.11.2015., prilikom usvajanja Pravilnika o internoj reviziji, obavezuje internog revizora da za narednu sjednicu (!) „dostavi pisani izvještaj sa pregledom svih zaključenih ugovora o djelu i ugovora o autorskom honoraru u Rektoratu Univerziteta u Sarajevu za vremenski period koji obuhvata mandat Upravnog odbora integrisanog Univerziteta u Sarajevu januar 2014.-oktobar 2015. godina”.

Takvo zaduženje je apsurdno već u kontekstu činjenice da u sklopu realizacije Vladine odluke o kontroli poslovanja javnih preduzeća i javnih ustanova u 2014. godini, Finansijska policija boravi i u Rektoratu Univerziteta od 01.09.2015. i dostavljeni su joj na uvid svi materijali.

Analiza Izvještaja internog revizora, usvojenog od strane Upravnog odbora 14.01.2016., ukazala je na ozbiljne metodološke propuste i činjeničke netačnosti koje dovode u zabludu sve koji budu u prilici da pročitaju taj Izvještaj. Uz opasku da je stil rada internog revizora ”više podsjećao na zastarjele policijske metode, a manje na stil rada internog revizora zaposlenog na Univerzitetu”, utvrđeno je „da se nalazi internog revizora, navedeni u njegovom Izvještaju koji je usvojio Upravni odbor Univerziteta 14.01.2016. godine, ne mogu smatrati tačnim, objektivnim, jasnim i konstruktivnim.”

I takav Izvještaj internog revizora, sadržavao je, ipak, ogradu: „Ovaj Izvještaj je sačinjen samo za potrebe UNSA i ne prihvaćamo nikakvu odgovornost prema trećim licima, jer izvještaj nije sačinjen niti namijenjen za bilo kakvu drugu svrhu.” Dostavljanje tog Izvještaja od strane Upravnog odbora na široki krug adresa pored citirane izričite naznake u Izvještaju, predstavlja povredu navedene svrhe Izvještaja. Insinujacijama o nezakonitostima, Upravni odbor je prekoračio svoje nadležnosti, a upućivanjem Tužilaštvu Kantona Sarajevo Izvještaja koji nije tačan i objektivan, Tužilaštvo se želi instrumentalizirati, otežati mu rad i odvratiti ga od efikasnog obavljanja društveno nemjerljivo odgovornog posla. Kolika se, pritom, nanosi šteta Univerzitetu u Sarajevu, Upravnom odboru u ovakvom sastavu to predstavlja najmanju brigu.

V.

(Ugrožavanje zdravlja uposlenika kroz dugotrajno izlaganje prekomjernom stresu)

Od kada je vođenje Upravnog odbora krenulo odlučnije putem projicirane destabilizacije Univerziteta po svaku cijenu, sjednice Upravnog odbora se zakazuju haotično, po hiru predsjednika, bez bilo kakvog obaziranja na tokove funkcionisanja Univerziteta. Tako, npr., 27.10.2015. održavaju se dvije sjednice u jednom danu i to u danu pred redovnu mjesečnu sjednicu Senata, zatim se održavaju 4 sjednice Upravnog odbora u narednih 30 dana: 30.11.2015., 07.12.2015. 15.12.2015. (sazvana sms-om) i 29.12.2015. Za sjednicu od 15.02.2016. (ponedjeljak) priređuje se isti scenario, tako što zahtjev za njeno održavanje predsjednik prosljeđuje službama u petak 12.02.2016. u 16.10 sati, dakle nakon što je osteklo i dnevno i sedmično radno vrijeme.

Poslije jednogodišnjeg insistiranja rektora, Upravni odbor je na 11. sjednici od 24.03.2015., pod tačkom 10. Metodologija rada Upravnog odbora, konačno prihvatio potrebu da se raspored sjednica Upravnog odbora uklopi u Akademski kalendar Univerziteta. Deklarativno je prihvaćeno da se sjednice održavaju drugog utorka u mjesecu, pošto se ponedjeljkom i utorkom treće sedmice održavaju pripremne sjednice šest grupacija nauka/umjetnosti za sjednicu Senata čiji je termin srijeda u četvrtoj sedmici u mjesecu. Uz tu dinamiku vezano je i mjesečno održavanje sjednica vijeća 30 fakulteta, akademija i instituta. Na ovaj način, službe

bi bile u prilici kvalitetno priređivati materijale koji se prema Poslovniku o radu Upravnog odbora treba da dostave sedam dana prije sjednice Upravnog odbora.

Od donošenja te odluke do danas, Upravni odbor nikad nije održao sjednicu u terminu obznanjenom u Akademskom kalendaru Univerziteta i javno dostupnom na web stranici Univerziteta.

Primitivna demonstracija sile ogleda se u načinu sazivanja sjednica, u odbijanju razmatranja tačaka koje rektora smatra prioriternim za realizaciju programa rada i razvoja Univerziteta, u trajanju sjednica (prosjeak je oko 4 i po sata), snimanju sjednica, tjeranju na pravljenje stenograma (npr. zahtjev od 29.12.2015. za stenogramima 3 prethodne sjednice od po 4-5 sati). Pri tom, ni postojanje audio zapisa ne sprječava Upravni odbor da usvaja unaprijed priređene zaključke neovisno od toka sjednice i na sjednici iznesenih argumenata. Dvoje članova Upravnog odbora (imenovanih od strane Vlade Kantona) koji su ličnim integritetom potvrdili da su prave osobe na pravom mjestu, na sjednicama oštro protestuju zbog takvog načina rada, dajući primjerena poređenja: „ovo je kao nekad CK”, „ovo je Orwel”. Članica Upravnog odbora podnosi ostavku na sjednici od 29.12.2015.

Nije samo problem u obimu posla koji se službama u nemogućim rokovima nameće, koji se s jedne strane ne može ni fizički stići, a s druge dovodi do povećanja grešaka u procesima koji ustaljeno dobro funkcionišu, dakle tamo gdje su se greške ranije samo rijetko i u zanemarivom procentu javljale. Stvaranje kafkijanskog okruženja kroz nesankcionirano gaženje ljudskog dostojanstva uposlenika, višestruko pojačava štete po njihovo zdravlje uzrokovane prekomjernim izlaganjem stresu. Najdrastičniji je primjer osobe koja obavlja jednu od ključnih uloga u opsluživanju Senata i Upravnog odbora, a od decembarskih događanja se nalazi na liječenju. Na sve ovo se osnivač ne može više oglušivati niti Univerzitet može ostati nijem. Univerzitet u Sarajevu obrazuje slobodne građane a ne podanike predsjednika Upravnog odbora i pomoćnika ministra za visoko obrazovanje.

VI.

(Pravni osnov za rekonstrukciju Upravnog odbora Univerziteta u Sarajevu)

Prema čl. 117 stav (5) ZVO KS, Vlada, na prijedlog Ministarstva, donosi akt kojim se preciznije uređuju pitanja imenovanja članova Upravnog odbora, početak i način rada, prava i obaveze, postupak razrješenja i druga pitanja bitna za zakonit rad i efikasno funkcioniranje upravnog odbora visokoškolske ustanove kao javne ustanove.

Istovremeno, u stavu (6) istog člana je propisano da prije dostavljanja prijedloga iz stava (5) Ministarstvo je obavezno u saradnji sa senatom visokoškolske ustanove kao javne ustanove usaglasiti tekst prijedloga.

Ministarstvo u prethodnom sazivu nije ispoštovalo ovu obavezu usaglašavanja teksta prijedloga sa Senatom Univerziteta u Sarajevu. Oglušilo se o dobro promišljeni i jednoglasno usvojeni stav Senata što se pokazalo izvorom svih kasnijih problema proizašlih iz neprimjerenog načina rada Upravnog odbora.

1. Problem s legalnošću predsjednika Upravnog odbora

Prema čl. 6 stav (2) tačka e) važeće Odluke o postupku imenovanja članova Upravnog odbora Univerziteta u Sarajevu koje imenuje Vlada Kantona (Sl. nov. KS 27/13) u uslovima za izbor i imenovanje od kandidata za predsjednika i članove Upravnog odbora zahtijeva se „da nije u radnom odnosu ili da nije uključen u realizaciju nastavnog procesa ili angažovan po nekom drugom osnovu na visokoškolskoj ustanovi kao ustanovi koja je registrovana u Bosni i Hercegovini, bez obzira na iznos naknade koji se isplaćuje za angažman.“

Predsjednik Upravnog odbora je 10.12.2012. izabran za docenta na Fakultetu zdravstvene njege Sveučilišta/Univerziteta „Vitez“ Vitez, a 15.11.2013., dakle, nakon prijave na konkurs za predsjednika Upravnog odbora Univerziteta u Sarajevu, izabran je za vanrednog profesora na Fakultetu zdravstvene njege Sveučilišta/Univerziteta „Vitez“ Vitez. Pri prijavi na Konkurs za izbor šest članova Upravnog odbora Univerziteta u Sarajevu – predstavnika Kantona Sarajevo od 27.06.2013. pod IV.6.g) od kandidata se zahtijevala potpisana i ovjerena izjava “da nije u radnom odnosu ili da nije uključen u realizaciju nastavnog procesa ili angažovan po nekom drugom osnovu na visokoškolskoj ustanovi kao ustanovi koja je registrovana u Bosni i Hercegovini, bez obzira na iznos naknade koji se isplaćuje za angažman.”

Vijeće Medicinskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu je 09. juna 2015. utvrdilo prijedlog odluke o izboru sadašnjeg predsjednika Upravnog odbora u zvanje vanrednog profesora na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu za naučnu oblast Interna medicina – Reumatologija i dostavilo ga Senatu na odlučivanje. Senat je donio odluku o izboru na sjednici od 24.06.2015. godine.

Sadašnji predsjednik Upravnog odbora se nelegalno nalazi na toj poziciji, a ukoliko je dao lažnu izjavu pri prijavljivanju na konkurs za predsjednika Upravnog odbora, počinio je krivično djelo.

Pošto se u čl. 6 stav (2) d) važeće Odluke, od predsjednika i člana Upravnog odbora takođe zahtijeva “da nije u radnom odnosu na Univerzitetu u Sarajevu odnosno na organizacionoj jedinici ili pridruženoj članici Univerziteta ili da se ne nalazi u situaciji ili odnosu koji predstavlja sukob interesa”, da bi se izašlo ususret beskrajnim ambicijama predsjednika Upravnog odbora, Ministarstvo za obrazovanje, nauku i mlade je 08.09.2015. dostavilo Senatu prijedlog Odluke o izmjeni čl. 6 stav (2) d) kako bi Vlada Kantona Sarajevo “mogla imenovati za predsjednika Upravnog odbora i lice koje je se nalazi u radnom odnosu na Univerzitetu u Sarajevu, fakultetu ili akademiji odnosno naučnoistraživačkom institutu koji su u sastavu Univerziteta u Sarajevu, ali koji nije zasnovalo radni odnos u punom random vremenu shodno Zakonu o radu” kako doslovce stoji u obrazloženju.

Dva dana po potpisivanju navedenog dopisa od strane ministra, Upravni odbor je 10.09.2015. držao svoju redovnu sjednicu, prekinutu nakon više od četiri sata rada, da bi nastavak uslijedio, kako je već ranije istaknuto, tek za 47 dana! U međuvremenu, očigledno se iščekivala promjena mišljenja Senata. No, Senat je ostao dosljedan svom ranije iskazanom stavu. Nakon široko provedene demokratske rasprave na svim članicama Univerziteta, pet grupacija nauka/umjetnosti je predloženu promjenu rezolutno odbilo a jedna grupacija (prirodno-matematičkih i biotehničkih nauka) podržala.

Ukoliko Vlada ostaje pri svom stavu u pogledu strukture Upravnog odbora, hitno bi trebalo ustvari izmijeniti čl. 6. stav (2) tačka a) važeće Odluke kojom se od kandidata za predsjednika Upravnog odbora zahtijeva da posjeduje naučni stepen doktora nauka, te za predsjednika imenovati osobu koja posjeduje iskustvo u upravljanju ili rukovođenju kompleksnim sistemima i čiji dosadašnji rezultati ukazuju na posvećenost razvoju Univerziteta u Sarajevu,

kako je to i istaknuto u tački 3 od strane Senata Univerziteta jednoglasno usvojenog mišljenja u proceduri donošenja važeće Odluke, a vezano i za predsjednika i za članove Upravnog odbora koje imenuje Vlada Kantona Sarajevo.

2. Problem s članstvom pomoćnika ministra za obrazovanje, nauku i mlade u Upravnom odboru Univerziteta

Razmatrajući od Ministarstva dostavljeni tekst prijedloga Odluke kojom se utvrđuje postupak imenovanja članova Upravnog odbora koje imenuje Vlada Kantona, Senat Univerziteta je 29.05.2013. jednoglasno usvojio mišljenje da bi predloženom Odlukom trebalo utvrditi da ministar za obrazovanje, nauku i mlade ili osoba uposlena u tom ministarstvu ne može biti član Upravnog odbora Univerziteta u Sarajevu, budući da je to jedno od tijela nad čijim radom Ministarstvo vrši nadzor. Naime, prema Zakonu o visokom obrazovanju ovo Ministarstvo vrši nadzor nad zakonitošću rada Univerziteta.

Vlada Kantona u tadašnjem sazivu potpuno je ignorirala ovaj stav Senata od dalekosežne principijelne važnosti i u Upravni odbor Univerziteta imenovala dvoje pomoćnika resornog ministra, od kojih je jedan prethodno bio inspektor za oblast visokog obrazovanja. Tako je u stvarnosti u radu Upravnog odbora od početka došlo do potpunog nerazumijevanja temeljne uloge Upravnog odbora, prebacivanja težišta sa poslovanja na nadzor. Situacija nadzora nad zakonitošću odluka u čijem donošenju se učestvuje proizvela je strah od samog donošenja odluka i rezultirala blokadom procesa i štetama po Univerzitet, detaljno ilustrovanim u prethodnim poglavljima.

Pomoćnik ministra za visoko obrazovanje je u prilici da prije podne priređuje dopis Ministarstva prema Upravnom odboru, a poslije podne formulira odgovor Upravnom odboru prema Ministarstvu, kako je to zorno učinjeno 29.12.2015. Citat iz e-mail poruke upućene 30.12.2015. zapisničaru i predsjedniku Upravnog odbora: „U skladu sa preuzetom obavezom na sjednici Upravnog odbora od 29.12.2015. godine dostavljam zaključke koje je usvojio UO...Molim potvrdu prijema ovog maila.“ Ovakva praksa je nedopustiva u bilo kom demokratskom društvu, a pogubna ako se provodi na vodećem univerzitetu.

Dodatno je neprihvatljivo da u Upravnom odboru Univerziteta u Sarajevu sjedi osoba koja s pozicije pomoćnika ministra uporno pokušava poništiti diplome Univerziteta u Sarajevu, čiju akademsku validnost garantuje Senat Univerziteta.

3. Problem s odsutnošću predstavnika poslodavaca i drugih stake-holdera. Uporedni primjer

Na dvije zajedničke sjednice Senata i Upravnog odbora, sazvane na inicijativu premijera i resornog ministra, premijer je sugerisao primjenu iskustava iz okruženja. Kako je granica BiH sa EU dosadašnja granica BiH sa Hrvatskom i kako baštinimo isto nasljeđe u domenu visokog obrazovanja, primjereno je uporediti kako su pitanja rukovođenja i upravljanja sada riješena na Sveučilištu u Zagrebu. Prema Statutu Sveučilišta u Zagrebu (čl. 11), Sveučilištem upravljaju: rektor, Senat, Sveučilišni savjet i Rektorski kolegij. Prema čl. 26 Statuta, Savjet ima 12 članova: na poziv Senata po dva člana imenuju Sabor Republike Hrvatske i Hrvatska gospodarska komora, a po jednog člana Grad Zagreb i Grad Varaždin; Senat

imenuje šest članova – pet redovnih profesora i jednog studenta. Članovi Savjeta između sebe biraju predsjedavajućeg, Savjet se sastaje najmanje četiri puta godišnje, itd.

Uzimajući u obzir već istaknuto opredjeljenje Univerzitetu u Sarajevu da preuzme ulogu koju imaju vodeći univerziteti u demokratskim zemljama, nepojmljivo je da u sastavu Upravnog odbora Univerziteta u Sarajevu nema predstavnika poslodavaca, istaknutih javnih i kulturnih djelatnika izvan Univerziteta i sl. Uz hitno otklanjanje nezakovitosti na koju je ukazano u tački 1., otklanjanje principijelnog sukoba interesa iz tačke 2. i adekvatnije predstavljanje osnivača, korisna bi bila i odmah provodiva i izmjena Odluke o postupku imenovanja članova Upravnog odbora Univerziteta u Sarajevu koje imenuje Vlada Kantona i u dijelu kojim bi se postigla reprezentativnost i u domenu na koji se odnosi ova tačka 3.

S uvjerenjem u vaše puno razumijevanje značaja svih problema na koje je ukazano i hitnosti istaknute potrebe za rekonstrukcijom sadašnjeg i uspostavom reprezentativnog Upravnog odbora Univerziteta,

S poštovanjem,

Rektor

Prof. dr. Muharem Avdispahić, dr. h. c.

